

POSTA MUNDI 世

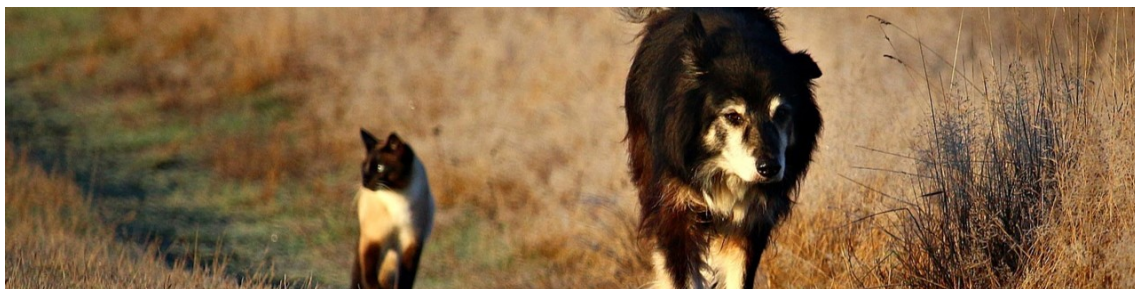
Numero 40, Marto 2023

Jurnal Inter IAL: Esperanto, Ido, Interlingua, Interlingue/Occidental,
Interromanico, Lingua Nostra, Romance Neolatino, Populido

Enhavo

[posta_Mundi] Fraz Nº40	2
Prefacio , Victore Leve (Romance Neolatino)	4
El congedo de Jerónimo Melrinho , Gonçalo Neves (Lingua Nostra)	6
Fratres e demones II – Li porta , Dorlota (Interlingue-Occidental)	8
Peregrino russo , Daniele Pesce (Interromanico)	10
Tri deu e nul deu , Partaka (Populido)	12
Interlinguistika perlo , Esperanto (Gonçalo Neves)	13
Nepoema poemo pri omno qua es nulo , Ido (Gonçalo Neves)	16
La quaresma puerino , Ido (Thomas Schmidt)	19
Le symbolo de tote nostre vita , Interlingua (Gonçalo Neves)	22
Somito-renkontro kun Deo , Partaka (Ido)	24

[posta_Mundi] Fraz N°40

ARIEL Un cat chasave un mus, un can
un cat, un puer un can, un abat un
puer, e Deo un abat.

Cabir Un acura te ta ontidu pa un meo,
un meo pa un dagu, un dagu pa
un mina, un mina pa un abati, i un
abati pa Deus.

Cristianés Uq zath nawarphjs uq ratqo,
uq pekh uq zath, uq nitth uq pekh,
ant afazh uq nitth enzo Diorri ant
afazh.

Deru Muhsrum eki esekwhki epi kátrus,
kátrum epi kworus, kworum epi
géltrus, géltrum epi paterkohrus,
paterkohrum epi Ghedrusimus.

Ekumenski A maus šased kat, a kat
hund, a hund infant, a infant opat,
i a opat Bož.

Esperanto Muson ĉasis kato, katon
hundo, hundon infano, infanon
abato kaj abaton Dio.

Idiom Neutral Kat venav mus, kani kat,
puer kani, abat puer e Deo abat.

Ido Muson chasis kato, katon hundo,
hundon puero, pueron abado ed
abandon Deo.

Interlingua Un catto chassava un mus,
un can un catto, un infante un can,
un abbate un infante e Deo un ab-
bate.

Kotava Karvol va slakol tcabaner voxen
vakol va karvol voxen rumeik va
vakol voxen eceyik va rumeik vo-
xen lorik va eceyik.

Kwasari Miša'be gato, gato'be koira,
koira'be bala, bala'be abate, ya
abate'be Yumal casadi.

Latino sine flexione Fele e vena mure,
cane fele, impubere cane, abbate
impubere e Deo abbate.

Ling aust Un qat qat'ai un tapu, un qan
un qat, un pičut un qan, un abă un
pičut i Dei un abă.

Lingua Nostra Un gato cació un ratón,
un can un gato, un infante un can,
un abade un infante, e Deo un ab-
ade.

Lingwa de planeta Maus gei-te shikari
bay kota, kota bay dogo, dogo bay
kinda, kinda bay abat, e abat bay
Boh.

Lugamun O maus li karu kat, kat i xvan, xvan i baca, baca i abat va abat i Deva.

Masa Tang Nu nyang ya fai takip kat, kat nyang kaung, kaung nyang kon, kon nyang opat, un opat nyang Tep.

Mondlango/Ulango Kato casin muso, dogo kato, kido dogo, aboto kido, ay Godo aboto.

Mundeze myawe cagi rate, wawe i myawe, tide i wawe, abate i tide ni deve i abate.

Novial Mause kate chasad, kate hunde chasad, hunde puere chasad, puere abate chasad, e abate Dee chasad.

Occidental/Interlingue Un cat chassat un mus, un cane un cat, un infante un cane, un abate un infante e Deo un abate.

Populido Kat casay mus, kan kat, puer kan, abad puer e Deu abad.

Rapidlingue Un kate chasav un muse, un hunde un kate et un garsono un hunde, un abate un garsono et Teo un abate.

Sabir (Lingua franca) Gato cacciar ratun, cane gato, muchache cane, papaz muchache e dio papaz.

Sambahsa Un musem chassit un catis, un catem un kwaunis, un kwau-nem un magvis, un magvem abbat-
tis ed abbatem Divis.

Sibelingua Muse esev chasata da kate, kate da hunde, hunde da puere, puere da abate, e abate da Deo.

Universalglot Un kats jagded un maus, un hund un kats, un kind un hund, un abat un kind, e Dio un abat.

Volapük Mugi äyagon kat, kati dog, dogi pul, puli lepädan e lepädani God.

Prefacio, Victore Leve (Romance Neolatino)

Salute, lectores! L'actuale número de POSTA MUNDI marca lo duodècimo anniversario de nòstro jornale. En cuesta occasione, tota la redactione vòle regratiare los auctores et traductores que han escripto tèxtos en linguas internationales, tanto si han collaborato en quasi òmne número aut una vece. Cui poteretes lègere los tèxtos sequèntes:

- per Gonçalo Neves, en differèntes linguas (Esperanto, Ido, Interlingua et Lingua Nostra), quattro contributiones (dos d'ellas, traductiones) sopra divèrsos tèmas, includèndo filosofia et l'història de POSTA MUNDI;
- per Partaka, en Populido, la traductione d'uno tèxto religioso et un annuntio importante (en la pàgina finale);
- per Daniele Pesce, en interromanico, un tèxto que tracta l'història russa;
- per Dorlota, en Interlingue/Occidental, la seconda parte della novelletta *Fratres e demones*;
- per Thomas Schmidt, en Ido, una narratione ambientata en una fèsta de Halloween;
- per Aleshandre, en Ikuso, un tèxto filosòfico que appare, per prima vece, en un supplemènto, per que èst lòngo (mais lo legeretes con gaudzo, secondo credo).

En plus, et como sèmpre, moltras altras linguas son usatas por tradúcere la frase initiale. Ad lo pròximo número de POSTA MUNDI!

Èo regratio molto Jordi Cassany-Bates por la relectura et la correctione de cuesto prefacio.

Victore Leve <victore-leve@protonmail.ch>

El congado de Jerónimo Melrinho, Gonçalo Neves (Lingua Nostra)

So nepto de un hómíne qui, pressentindo que la morte lo speraba in el hospital ad ubi sería portato, descendió al pomario ed andó a prender congado de los árboles que habeba plantato e cuidato, plorando ed abraciando-se a chascuno de iles, como si de un esser amato se tractasse. Iste hómíne era un simple pastor, un païsano analfabeto, non un intelectual, non un artista, non una persona culta e sofisticata qui hubesse decidito sortir del mundo con un grande gesto que la posteritate registraría. Podería dicer-se que staba congedando-se de lo que usque allora habeba stato su proprietate, ma su proprietate eran anque los animales del quales viveba, e non se aproximó usque iles pro dicer-les adeo. Se congedó de la familia e de los árboles como si toto fúisse pro ile su familia.

Iste episodio ocurrió, fué real, non es fructo de mi imaginación. In multos anos jamais audí del boca de mi avo una parola súper árboles in general, ed isses in particular, que non stubesse motivata per razones prácticas. Dunque non potería sperar, necuno potería sperar-lo,

que la última manifestación consciente de la personalitate del vétulo hómíne tocasse la línea de lo sublime. E non obstante ocurrió.

Jamais poteró saper lo que passó in el spírito de mi avo in aquella hora extrema, lo que pensó o sentió, que apelo urgente incaminó su passos inseguros usque al árboles que lo speraban. Forse perque sapeba que los árboles non poten mover-se, que stan subjectos a la terra per las radices e non poten separarse de elas, si non pro morir. In el fundo de su cor, forse mi avo sapeba, per un saper misterioso, difícil de expressar per parolas, que la vita de la terra e de los árboles es una sola vita. Ni los árboles poten viver sin la terra, ni la terra pote viver sin los árboles. Ha mesmo personas qui afirman que los únicos habitantes naturales del planeta son iles, los árboles. Perqué? Perque se nutren directamente de la terra, perque la sasi-scen per loro radices e son per ela sasitos. Terra ed árbore, ecce la simbiose perfecta.

Alcunos forse pensarán que ha tropo

lirismo in estas parolas. Es possível, porque, tal como la terra e los árboles, sentimiento e ración sempre van unitos. Però non fué pro puro sentimiento que me uní al campania de Greenpeace pro la protección de las forestas primarias e pro la utilización de los productos forestales de un modo non contaminante del medio ambiente. Melior que plorar súper el lacte versato sería non romper el recipiente. La metáfora serve, ecce la cuestión. Quando los representantes de Greenpeace me explicaron las razones objectivas del proyecto e me demandaron que participasse in ile, comprendí que non era suficiente preocupar-me con la situación del medio ambiente como qualcunqure altra persona consciente de los problemas del mundo, que era necessario que mi ingajamento fuisse real, concreto. Les percontai lo que podría facer e me responderon que ja teneba in mis manos el arma pacífica con la qual podría entrar in batalia: los libros, los libros que consumen quantitates gigantescas de papel, los libros que devoran forestas e silvas a una velocitate vertiginosa, ma anque los libros que poten esser fabricatos in un papel que respecte in su elaboración el medio ambiente ed utilize las forestas con criterio atento al ben común, o sia, de manera sustentábil. El resultato es el libro que se intitula “Las intermitencias de la morte”, ed isse es sólo el primo passo. Totas las obras que possa scribe in el futuro, totas las reediciones de las ja publicatas, serán impressas in papel aprobado per Greenpeace, tanto in Portugal, como in Espania ed in América Latina.

Es lo que sta ocurriendo con “Las intermitencias de la morte”, que a las ediciones ja mencionatas se juntaron las de Brasil, Italia, Catalonia e spero que a breve se sumen las de otros países que tienen pro ben traducir e publicar los libros que vengo scribendo.

Concludo facendo una invitación e lanciando una defía. Que otros scriptores colaboren in el mesmo senso con Greenpeace, que otros editores se unan a istos mios de ora, e súper toto, sì, súper toto, que los lectores, el público, sian mais conscientes de que iste combate es anque loro. Defender los árboles es defender la terra. Mi avo ja lo sapeba, e non sapeba ni leger ni scriber. Un vétulo analfabeto me dió la melior de las lecciones. Aquí la lascio oferita, si pensan que es justa e humana. Sapiro que pro algunos ja lo ha stato: me dicen que in Porto Rico una manifestación de defensa de una foresta que los intereses speculativos voleban talar se fece sub la pancarta que portaba el nómine de mi avo Jerónimo, e que como ile las personas se abraciaron a los árboles con tanta forcia que la foresta se salvó. Sapiro que una alameda in Castril, una aldea de Granada, porta el nómine de Jerónimo Melrinho, ed essa alameda, con isse nómine, se mantiene desplicata como la bandera mais formosa.

Ad unos pro la lección, ad otros pro el mantenimiento del exemplo, ad otros pro la severa atención con que miran el mundo, les dico gracias. E continuamos con ilo porque ha motivo.

José Saramago

Texto publicato in espaniol in el jornal *El Mundo* in 11 de marcio 2006

Fratres e demones II – Li porta, Dorlota (Interlingue-Occidental)

Yo sentit me quam in li paradise. Mi nov amanto esset in hem con me. Noi esset sol in mi chambre e yo jacet in su brasses sur li lette. Bastian esset tant tendri. Nor labies serchat e trovat se, noi besat nos longmen e intensivmen. In li funde yo ascoltat romantic musica. Yo ha fat li musica mem un poc plu sonorimen, pro que anc mi genitores e mi juniore fratre David esset in hem. Self-comprehensibilmen yo ha cludet per clave li porta de mi chambre. Dunc yo pensat que nequí posse turbar me e Bastian.

Noi esset solmen desde tre brev témpor un pare. Bastian lude in li football-equip de nor scola. Il hat ignorat me longmen e yo esset tro timid por monstrar a il qualmen yo sentit vers il. Ma ante tri mensus nor classe hat fat un excursion a Roma por un semane e nu noi es un pare! Il es mi unesim “ver” amico. E nu yo esset in su brasses in mi chambre! It semblat me que mi reves ha devenit ver.

Mi genitores ha bon acceptat que yo have nu un amanto. Yo have nu quasi un oficial permission por haver un amanto. Li unic problema es mi juniore fratre Da-

vid. Il have 10 annus e su grand dadá es mocar me. Desde il savet pri mi relation con Bastian, il fat stult remarcas pri noi. To es vermen maliciosi de il! Yo nequande esset tant felici in mi tot vive quam nu e il prova ruinar it!

Li manus de Bastian explorat mi ardent córpor. Noi caressat nos unaltru e yo sentit vermen un grand calore in me. Pro to yo dependet mi t-camise. Bastian covrit mi ventre con su callid besas. Yo cludet mi oculos por juir su tendri tuchas. To titillat e excitat me. Mi cordie palpitat plu rapidmen e plu sonorimen. Esque to esset vermen mi cordie o un martelle? Yo inplongeant totalmen in li romantic musica e obliat témpore e spacie.

Subitmen Bastian dit a me. “Esque tu ne audi li frappas ye li porta, Lena?” Yo apertet mi oculos e regardat Bastian. Yo respondet ridiente: “Ne time Bastian! Yo ha cludet li porta per clave.” Yo subridet e volet denov besar mi caro, ma in ti-momento yo audit un clave e li porta esset apertet. Ante que yo posset reacter mi juniore fratre David intrat li cham-

bre e regardat fixmen a me. Il subridet pro que il videt me sin t-camise. Yo criat sonorimen quam un litt puella e provat covrir me strax per li litt-covritura. Adminim yo portat un sinushalter, ma li situation esset anc talmen suficient embarrassant por me!

Yo criat furiosimen a mi stult fratre: "Quo tu vole e qualmen to posse aperter li porta?" David explodet pro ridida e dit: "Yo volet solmen informar te e Bastian que li diné es pret. E se vu..." It sequet un nov salve de rision. Finalmen il continuat: "...es pret, vu posse anc manjar con noi." Mi cap esset rubi quam un tomate e yo criat desperatmen: "O mult mersí! E quo es con li porta? Qualmen to posset aperter it?"

David subridet arogantmen a me e dit: "Quo tu vole, mi car sestra? Yo ha frappat vermen longmen, ma li terribil musica esset tre sonori e vu ambi esset tro ocupat." Il regardat me astutmen e dit: "Pro to yo ha prendet li duesim clave de mamá por tui chambre, mi car sestra."

Yo respondet ironicmen: "Mult mersí, David. Sin te yo vell certmen morir de fame. Noi va venir betost." David regardat a me seriusimen e dit: "O ancor un cose car sestra."

Mi regardat incolerat a il e questionat: "E quel cose?" Il respondet con un diabolic foy in li oculos: "It es vermen frigid. Yo recomenda a te metter denov tui t-camise. Yo pensa que anc papá e mamá vell preferer si tu manja con t-camise." Il es vermen un demon. Yo tre incolerat pro ti stult comenta. To esset vermen tro mult! Yo prendet un de mi scol-libres e jettat it vers David. Ma il re-

actet rapidmen e fugit. Li libre ne atinget le, ma li porta, quel il hat cludet. Yo audit qualmen il descendet hastosimen li scaliere. Mi chambre es in li duesim etage de nor dom.

E Bastian? Il nu devet pensar que yo es un total idiota. Bastian sequet tacent nor conservation e subridet. It semblat a me que li tot situation esset tre amusant por il. Il solmen dit: "Tu es vermen dolci quande tu es incolerat." Yo ridet e besat le.

Durant li tot diné Bastian mocat me per su stult regardes. Ma bentost mi patre, Bastian e David comensat discusser eternimen pri football. To esset tre enoyant por me. Ma it esset plu bon que ili discusset pri football quam pri li embarrassant eveniment in mi chambre. Fórsan yo joyat me tro tost, nam li vespere ancor esset long.

Pos li diné mi mamá petit me auxiliar in li cocina. Li monde es vermen injust. Solmen pro que yo es un puella yo deve sempre auxiliar in li cocina e mi fratre posset seder in li salon e il continuat discusser pri football con mi amanto e mi patre. In quelc manieres omni mannes es vermen li sam! It es self-comprendibil por ili que noi quam féminas servir les e labora in li cocina. Anc mi car Bastian es talmen!

Li vespere comensat tant bell e nu? Yo stat in li cocina e lavat li vases con mi matre durant mi amanto babillat pri sport con mi patre e mi fratre, qui es vermen un litt demon. David es solmen sur li monde por vexar me. Li vive ne es just, precipue si tu es un puella.

Peregrino russo, Daniele Pesce (Interromanico)

Nativitate de Moscua como civitate sancta et della figura dello “peregrino russo”.

Cum la renditione della civitate imperiale in Bosforo et la formatione della Ecclesia autocephala de Russia post lo Concilium Florentinum (1439), Moscua devenit lo solo principato ortodosso, intra los principatos christianos que habuisset una hierarchia indipendente. Entretempo, lo monachismo russo continuabat expandere-se colonizando las grandas regiones septentrionales, et consolidabat-se cum la formatione dellos magis grandes monasterios, desde Laura de las Trinitate de Sancto Sergio, nella quale lo famosissimo iconographo Andrej Rublev laboravit. La topographia de Moscua gradualmente mutavit cum la constructione della cathedrale Kremlin pro la quale las auctoritates de Moscua vocarunt lo architecto italico Aristotele Fioravanti.

La functione de Moscua gradualmente augmentavit in importantia non solo nella sphaera slavico-orientale, ma tambene in Balcanis et Medio Oriente.

Los praelatos Orientales accedebant personalmente aut mandabant legatos ad Moscua pro subsidio oeconomico et tutela politica. Illos offerebant in cambio reliquias et iconas miraculosas. Ista nova conditione initiavit a reflectire-se tam in politica quanto in relationes ecclesiasticas.

Cum la ascensione allo throno de Ivan Terribile, la Moscovia convertit-se in Imperio Russico. Successivamente fuit constituto lo patriarchato de Russia (1589) per la mano dello Patriarcha Hierosolymitano et cum la assensione dellos alteros Patriarchos Orientales.

Nello imaginario dellos russos, Moscua, cum mille cupolas aureas, ricca de sanctuarios et reliquias, devenit una nova Costantinopoli. Lo Monacho Filofej appellavit-la “tertia Roma”, duminter una rete de monasterios et hermitagios extendebat-se in suo immenso territorio. Peregrinatione allos sanctos locos della nova civitate imperiale et allos sanctuarios dellos monasterios russicos substituivit-se gradualmente allos locos sanctos de Christianesimo.

Pro la reliquia della Sancta Cruco patriarcha Nikon fecit construere lo Monasterio de Nova Hierosolyma.

Nel suo proposito, qui nunquam fecit, lo santuario, ad immagine dello Sancto Sepulcro, debuisset devenire lo magis importante santuario dello pagese.

Nello Kremlin sunt conservatas icones miraculosas desde la immagine della Mater Dei della Misericordia, que salvavit la civitate ab la incursione de Tamerlano. Ibi sunt conservatas las reliquias dellos sanctos de Oriente, assic como las reliquias mortales dellos Metropolitanos et in secuto, dellos Patriarchos.

On ibat in peregrinatione allos monasterios pro venerare las reliquias dellos sanctos manachos, desde illa de Sancto Sergio de Radonez in Laura de Trinitate.

La peregrinatione ad isto monasterio devenit consuetude. La familia imperiale ipsa lo effectuebat usque ad tempo-

res recentes.

Ecclesias et sanctuarios, ante toto in occasione dellas magis grandes solemnitates, erant visitatas per peregrinos que spisso facebant longos itineros a pede. Intunc alicunos deciderunt vivere iendo desde santuario ad santuario. Assic venit a crear-se la figura, unica in Europa, dello peregrino russo, bene representata nello seculo XIX nello libretto anonimo, Lo Peregrino Russo, probabilmente scripto per lo archimandrita Michail Kozlov. Isto breve texto, malgrado la fama dellos maiores scriptores russicos, forsitan est la magis nota et imprimata opera russica in Occidente.

Ecce lo exordio: "Ego, gratia a Dio, sum homine et christiano, grande peccatore in meos actos, pro vocatione peregrino sine asylo, de infimo stato, que vagat desde loco ad loco. Meas possessiones istas sunt: sacco de pane sicco sur meos umeros... et Biblia in meo pecto, isto est toto."

Tri deu e nul deu, Partaka (Populido)

Yen ke, ce le urbe Kilafis, sofisto haltay sur le gradar del Temple e predikay al popul plur deu. E le popul dicay en sui kordie's:

"Nos ja save to omni. Ka lus no vive kun nos e sekue nos ad irgi lok, u nos ireu?"

No multi tempe posei, altri viro, kel stasiay en le place del merkat, parlay al popul talei:

"Deu no existe."

E plur askoltante joyeskay pri lui narasié's, nam lus timay le deus. E certen die, arivay viro tre elokuent e dicay:

"Existe nur un Deu."

E lorei, le tot popul angoreskay, nam, ce lusi kordie's, lus timay le judisie da un unik Deu plu multei kam olti da plur deu.

En ti sam epok, altri viro aparay, kel dicay al popul:

"Tri deu existe, e lus habit, ce le vent, kom nur un, e lus abe povoz e grasioz matra, kel es, sui-foy, lusi kompana e frata."

Lorei, lus omni sentay su rifortigat, nam sekretei lus interdicay:

"Tri deu en un deu deve desaprobe nosi falie's, ma ankei lusi grasioz matra, probablei, plederay por nosi kompatindi feblese's."

Ed ankor hodie, ce le urbe Kilafis, ese ti's kels interdiskute ed interkombate pri l'existe de plur deu e nul deu, e pri un deu e tri deu en un, e pri certen grasioz matra del deus.

ek "Le Vaganto" da Khalil Jibran

Interlingvistika perlo, Esperanto (Gonçalo Neves)

Kelkaj personaj kaj historiaj konsideroj pri la revuo POSTA MUNDI

POSTA MUNDI estas bita plurplanlingva revuo, kies unua numero aperis en februaro 2011 sub la redakto de la rusa planlingva poligloto Rostislav Levchenko (pli ofte konata sub la plumnomo “Rosto”), kun la helpo de Partaka, valencia idisto kaj favoranto de ĉiuj planlingvoj. En ĝi, sur 19 paĝoj, sub antaŭparolo de Rosto en Sibelingua, aperis 13 artikoloj originalaj aŭ tradukitaj, de 10 aŭtoroj/tradukintoj, en 11 planlingvoj (ĉi tie, alfabetorde): Esperanto (i.a. la fama letero de Zamenhof al Schleyer!), Eurikido, Idiom Neutral, Ido, Intal, Interlingua, Lingwa de Planeta, Novial, Occidental/Interlingue, Populido kaj Simplit. Inter la antaŭparolo de Rosto kaj tiuj artikoloj aperis la sama frazo — iasence, la moto de la revuo: “Ni montru kion ni faras kaj ni demonSTRU kiuj ni estas!” — en 13 planlingvoj, ĉi-orde: Esperanto, Ido, Interlingua, Occidental/Interlingue, Novial, Komunikando, Latinove, Romanica, Ikuso, Lingwa de Pla-

neta, Slovio, Kotava kaj Populido.

En la sama jaro 2011 aperis pliaj 10 numeroj, ĉiam plurlingvaj, kun unu enkonduka frazo tradukita al pluraj lingvoj (kvankam ne ĉiam la samaj) en ĉiu numero. En 2012 aperis 10 numeroj, sed poste la ritmo iĝis pli modesta: 5 numeroj en 2013 kaj po 1 numero en 2014–15, 2015–16, 2016–17, 2018 kaj 2019. Tiam okazis redaktora ŝanĝo. Rosto ne plu povis redakti la revuon, sed feliĉe la torĉon transprenis (denove kun la helpo de Partaka) la franca esperantisto Victore Leve, kiu lanĉis sian unuan numeron (sed jam la 32an en la dekomenca kolekto) en junio 2020. Ĝin sekvis plia numero, en oktobro de la sama jaro. Tiam la nova redaktoro difinis la celon eldoni tri numerojn ĉiu-jare, kaj feliĉe, en 2021 kaj 2022, la celon li plenumis (sen ke la celo lin konsumis), kaj tiel, fine de la pasinta jaro, aperis la 39a numero de POSTA MUNDI, jam la 8a redaktita de Victore Leve.

Kian bilancon oni povas fari pri tiom da numeroj kaj tiom la eldonjaroj? Nu, la ciferoj parolas per si mem: 39 nu-

mero, 869 paĝoj entute (averaĝa paĝ-nombro: ĉ. 22¹), kaj 397 tekstoj en 43 plan-lingv(et)oj, -projekt(et)oj aŭ -idiolet(et)oj: Ido (121 tekstoj), Populido (51), Esperanto (34), Sibelingua (33), Occidental/Interlingue (25), Lingwa de Planeta (19), Latino sine Flexione (16), Interlingua (14), Idiom Neutral (10), Intal (7), Novial (7), Rapidlingue (6), Amelia (5), Ikuso (4), Interocidental (4), Eurikido (3), Adjuvilo (3), Banana (3), Lingua Franca Nova (3), Bazal (2), Kamelia (2), Lingua de Fantomas (2), Omnia (2), Paraglot (2), Bananido (1), Deklinatunu (1), Ekumenski (1), Esperanta Sibelingua (Esperia) (1), Latinovik (1), Linguo Kamino (1), Medilingua (1), Mondial (1), Mondlango (1), Mundolingue (1), Neolatino (1), Nov-Esperanto (1), OKA (1), Sabir (Lingua Franca) (1), Simplit (1), Sintezo (1), Slovianska Sibelingua (1), Solresol (1), Universalglot (1) kaj Volapük (1).

Se al tiuj ciferoj oni aldonas unu artikolon en signa lingvo ("nomata"!), du artikolojn en piktograma lingvo kaj 21 artikolojn plurplanlingvaj, en kiuj aperas ekzemplaj aŭ fragmentaj tekst(er)oj en 7 pliaj planlingvoj aŭ variantoj (Medial, Min PUS, Sekay Til, Seytil, SILB-Novial, VUS-Populido, Zaloda), la **entuta nombro** da artikoloj sumiĝas al **421**, kaj la nombro da planlingvoj al **52**! Krome, la menciita ĉiunumera frazo estas kelkfoje tradukita al eĉ pliaj lingvoj, kiujn ne inkludas la supra statistiko, ĉar temas pri lingvoj, en kiuj ne aperas apartaj artikoloj, ĉefe tial, ke tiuj lingvoj ne apartenas al la vasta esperant(o)ida aŭ latin(o)ida planlingva familio (la tiel nomataj "eŭroklonoj"), kio igas ilin nekompreneblaj sen apuda traduko al unu el la lingvoj de tiu familio.

La artikoloj plurplanlingvaj de POSTA MUNDI meritas apartan komenton. Po-

vas temi pri kombino tre simpla — ekzemple, poemo de Vladimir Visotskiy el-rusigita al Sibelingua (de Rosto) kaj al Lingwa de Planeta (de Dmitri Ivanov) en n-ro 27 — aŭ (tre) kompleksa: ekzemple, la rakonto *Le brav talioreto*, de fra-toj Grimm (n-ro 24), en kiu la rakonta voĉo kaj la voĉo de la tajloreto sonas en Populido (en traduko de Partaka), dum la voĉoj de la ceteraj dialogantoj, en traduko de Rosto, sonas en ne malpli ol 6 malsamaj planlingvoj (Esperanto, Lingua de Fantomas, Ido, Occidental, Novial kaj Interlingua): ĉiu rolulo krom la tajloreto parolas sian lingvon! La planlingva poligloteko de Rosto, cetere, estas (ad)mirinda: ekzemple, en n-ro 17 li publikigis 5-paĝan originalan rakonton 5-lingvan (Occidental, Populido, Sibelingua, Esperanto kaj Ido), en kiu ĉiu rolulo parolas sian lingvon, kaj lia interesa kaj longa antaŭparolo al n-ro 30, titolita *Panhumanism*, konsistas el 6 partoj, kaj ĉiu parto estas verkita en malsama planlingvo: Esperanto, Idiom Neutral, Ido, Occidental, Novial kaj Interlingua. Kaj li ne estas la sola tia fenomeno. En n-ro 29, la ĉefa plurplanlingvulo Gabriel Svoboda publikigis novaĵbultenon (*Nuntios*) en 8 lingvoj: Ido, Interlingua, Interlingue, Esperanto, Latino sine Flexione, Idiom Neutral, Declinationu kaj Sabir!

Planlingva poligloteko ne estas fenomeno tute nova, sed lastatempe ĝi fariĝis pli ofta kaj pli videbla, ankaŭ (aŭ eĉ ĉefe) dank' al POSTA MUNDI. Tazio Carlevaro, kiu pioniris ĉi-kampe antaŭ pluraj jardekoj, kvankam sen sekvantoj, kiam li verkis en Ido, Esperanto, Interlingua kaj Occidental, interese (kaj prave, laŭ mi) klarigis la fenomenon en sia enkonduko al la tria eldono de *Bibliografio di Ido* (2020). Jen lia komento, ĉi tie es-

¹La paĝnombro de ĉiu numero variis inter 13 (n-ro 7, 2011) kaj 54 (n-ro 30, sola numero eldonita en 2018).

perantigita de mi: “[...] la iama interlingvistika celo de ‘fina venko’ forvaporigis, kaj la ‘interna idealo’ de paco kaj de konkordo interhoma montris sin nesufia. Por interesiĝi pri artefarita lingvo, nova motivado estas necesa. Tio ebligas pli facilan migradon de movado al movado, de lingvo al lingvo, elektota por kreado sur estetika bazo. La demando pri ‘lojaleco’ ne plu estas tre grava. La aspekto de la aliĝo al la movado ne plu havas la karakteron de etika ekskluziva sindedio, kvazaŭ aliĝo estus rito de laika religio.” (p. 3).

La enhavo de Posta Mundi estas tre bunta kaj kalejdoskopaj, kaj iu numero estas rie ilustrita. La paĝojn de la revuo okupas poemoj, rakontoj, eseoj (pri plej diversaj temoj), opinio-artikoloj, vojaĝraportoj, skeoj, e komiksoj kaj krucvortoj: en n-ro 25, ekzemple, aperis krucvortenigmo en 5 lingvoj (Ido, Esperanto, Interlingua, Novial kaj Interlingue), fare de... Rosto! Nur artikoloj propagandaj (pri tiu aŭ alia planlingvo aŭ koncerna movado) aŭ prigramatikaj ne estas allaseblaj. iu aŭtoro, e se novica aŭ “neprestiĝa”, estas bonvena, kaj iu planlingvo estas akceptata, kvankam oni postulas tradukon al eŭroklono, se la teksto estas verkita en alispeca lingvo, ne senpere komprenebla. La sama aŭtoro rajtas sendi plurajn tekstojn por la sama numero, sed iu el ili estu verkita en malsama lingvo, kaj la tekstoj ne estu tro longaj. Pliaj “reguloj”, laŭ mia scio, ne ekzistas, krom respekto al ies personeco, ideoj kaj opinioj, kadre de la universalaj homaj rajtoj. La etoso estas egaleca, amika kaj nestreita, kaj ekzistas nenia cenzuro. iuj planlingvoj estas samrajtaj kaj samstatusaj. PM estas eble la plej demokratia, inkluzivema, libera kaj liberala periodaĵo en la mondo,

sed malgraŭ tio i ne perdas sian karakteron kaj identecon.

Iuj povus argumenti, ke verki, eldoni kaj legi en tiom da lingvoj estas senutile, ke tia babelo povas esti e malhelpa. Tamen la isnuna historio de PM pruvigas, ke tia timo estas senbaza. iu aŭtoro kaj iu lingvo trovas sian nion en la revuo, kaj en i regas riiga interkompreno, malgraŭ la lingvaj diferenc(et)oj. Oni povus e diri, ke la revuo estas vera himno pri la komunika kaj kunlabora kapablo, pri la inventemo kaj mirinda kreivo de la plej interesa kaj plej studinda animalo sur nia kara planedo: la homo.

Bedaŭrinde POSTA MUNDI ankoraŭ ne uas la konatecon kaj interesiĝon, kiun i meritis en Planlingvujo. i estas vera interlingvistika minejo, kiun la esperanta movado devus esplori kaj ekspluati. Ekzemple, kelkaj el la lingvoj ueblaj en PM povus esti uzataj de esperantaj verkistoj en tradukoj, kiam la originalaj verkoj enhavas frazojn en regionaj variantoj de la tradukata lingvo. Plie, kelkaj el la lingv(et)oj menciitaj en antaŭaj alineoj ekzistas nur en la revuo. Ekstere troviĝas nenia studmaterialo pri ili. Do ankaŭ filologoj, esperantologoj kaj interlingvistoj profitus per regula legado de la revuo kaj per studado de ia enhavo. Tamen mi eble nur revas. La esperanta movado ankoraŭ estas tro konservativa, enkonkiĝema, e iom aŭtisma, kaj ne estas facile anĝi ian pensmanieron. Malgraŭ tio, PM estas kaj restas bela aventuro, en kiu mi oje partoprenas kaj certe plu partoprenos, dum restos iom da inko en mia inkujo. i certe valoras viziton kaj engastiĝon. Ankaŭ vi, kara leganto, povas helpi riigi kaj kreskiĝi ian enhavon. Vi estos iam bonvena!

Nepoema poemo pri omno qua es nulo, Ido (Gonçalo Neves)

Yes, tu nun afrontas pagino blanka
(tam virga kam olima foresto)
e tu sugas la krayono vane,
expektante cintili de loko nedicebla.
Pro quo venus a tua strikanta cerebro
inspiro del Ento quan tu repudiis frivole?
Ka tu ne perceptas la fremiso dil okuli,
qui vagas super pagini nevolunte, sen atenco?
Tu devabus de longe komprenar
ke l'intelekto, tante blazita,
ne plus digestas la nutritivo
quan tu, avide e frenezioze,
lansas ad ol sen racionala skopo.
E tale, senhalte, intermite, tu serchas
novaji salvonta tu de certa periso.
Ne omnon explikas evo, ne omnon justifikas olu.
Splendida rimi e metriko senfine polisota
ne maskos la lakuni ed erori
qui entravas tua kompatinda vivo-probo.
Pro quo persistar? Por quo tanta versi blua?
Ka tu ne sentas la dizerto di tua vorti?
Iluzionanta ermito, tua febla voco
trovos nul eko, facos nul impresio
en mondo sempre plu hastoza ed indiferenta,
for poezio, arto, magio, fantazio e revo.
La misterioza posnepoto quan tu, sennepota,
imuginis kom savuronto di tua verki,

Nepoema poemo pri omno qua es nulo, Ido (Gonçalo Neves)

interesoto pri tua vivo-mondo interna
(nam l'extera, en l'anali, esos sen-emoca),
nu, no, ne existas lu.
Cesez erektar tal kastelo
qua esos forsan fonto di plusa decepti.
"Dum vivar, ni vivez":
Ka forsan ton dicis Epikuro?
Ka vivo esas epika kuro?
Ne importas.
Tua devizo esez altra,
o prefere tu havez nul devizo.
Kande tu recevos la klefo
per qua klozesez tua pilgrimo,
quante importos lore, bardo senbarba,
ka tua sulko fodesis vane,
ka poka o multa semi lancesis,
ka nepoti, o posnepoti o decendonti lontana
trovos ul intereso pri l'arkani
quin tante zeloze tu celis en versi,
esperante dechifro, sen expektar ol,
en dio futura, dum tua repozo,
qua esos forsan plusa kimerio
drinkata gutope dum vadar
tra marshi quin naive
on vidas quale lagi di falsa edeno?
Cesez do! E tacez. Extere la nokto
falabas senkompata... e vartas.
Kande tu vekos, dansos mulieri
en l'anguli di memoro nur tua.
Maria, Ioanna, Klaudia, Sara, Albertina,
Rita, Salete, Sonia, Alda, Katerina,
omni sukusos sua korpo nebulatra
avan okuli tua klozota.
E lore tu juos la lasta volupto,
la konfuza kunfuzo, l'alkemio
di celuli qui desintegreskos
ed invitos le tua ad orgasmo plena.
Tanta projekti krulinta, tanta fiaski
ne plus importos, ne plus trublos
la plura enti qui, kune e komune,
konstitucis la ensamblo quan tu
(ed altri, omna altri, sen distingo)
interpretas kom la ento portanta,
o trananta, dum instanti felica e trista,
tua nomo, olim soninta unesma-foye
super bapto-kuvo di religio anciena

Nepoema poemo pri omno qua es nulo, Ido (Gonçalo Neves)

qua ne povabus atraktar tu plu longe
kam duimo de vivo quan tu, fervore,
igis zigzago komprenebla da nulu.
Ja sat multe drinkis la prati.
La krayono haltez, e la pagino sordida
departez ad oreli komplezema,
ad okuli qui, precipue, indulgez tu
super labii qui, jeneroze, ne refuzez rideto
komplica.
Tale valorabos la peno.
Tale la linguo absoluta,
perlo filozofiala,
duros sonar en regno di lo posibla.
E tu povos emisar tua klamo ultima:
Raliesez omna vivo-vinkiti!
Transpazez la timata termino!
Ibe vi vidos, per ne vidar,
la vaneso di tanta vanitato.

La quaresma puerino, Ido (Thomas Schmidt)

da Valodnieks

Finfine esis itere Halloween! Hodie me joyis me plu kam kustumale pro ke ca-foye me e mea amikini Yulia e Sara povos por la unesma foyo kolektar dolcaji sen adulto. Nam Yulia havis la ecelanta ideo ke ni dicas a nia genitori ke elua seniora fratino Isabella akompanas ni. Isabella ja evas 17 yari, kontree ni ankore evas 10 yari. Esas vere utila havar plu olda fratino. Me ne havas gefratri e pro to mea genitori multe sucias pro

me. To esas dolca, ma ofte to anke trulas me. Me mustas ofte esar plu frue adheme kam mea amikini. Segun mea opiniono to ne esas yusta. Ma ca Halloween omno esos altre!

Ni tri ca-foye havas vere belega kostumi. Me travestiis quale sorcistino, Yulia quale vampirino e Sara quale mumio. Nur Isabella ne travestiis su. Pro elua kostumo Sara havis problemi marchar e pro to ni povis nur movar tre lente. Me habitas poke distanta de mea ami-

kini e pro to eli queris me. Me embracis mea matro por la adio ed el vere aspektis triste e pavoreme. Me dicis: "Matreto, ne suciez! Me balde retrovenos ed Isabelle atencos pri ni."

Me povis poke tranquiligar el, ma el regardis a me stranje. Bone ke el ne savis pri nia tota projeto. Subite mea matro dicis: "Klara, me ne havas bona sentimento. Forsan esus plu bona se me anke akompanas vi!" Elua manui tushis mea blonda hararo. Me sentis me quale yuna puerino. Me povis vidar la shokita vizaji di mea amikini ed aparte di Isabella. Me ridetis e susuris vers la orelo di mea matro: "To vere ne esas necesa. Me amas tu, matreto". Forsan anke mea matreto vidis la paniko e la shoko sur la vizaji di mea amikini e pro to el ne insistis akompanar ni. Mea amikini ja vartis. Esis vere tempo irar! Ja esas obskura!

Kande ni livis mea vicineyo la duesma fazo di nia projeto komencis. Nam kompreneble Isabella ne vere volis akompanar ni. El serchis nur pretexto por irar ad elua nova amanto Paul. E pro to ni povis ludar por la unesma foyo "Dolcajo o puniso" sen adulto. Ni esis vere ruzoza, ka ne? Adminime ni pensis tale sen ankore savar ke to esis granda eroro.

Pos ke Isabella livabis ni mem esis petulema. Yulia mem propozis ke ni preterpasez alonge la muro di la tombeyo. Esis quaze kurajo-probo por ni. Me ne sentis bone pri to, ma me mustis konsentar. Se ne, mea amikini mokus me e titulizus me kom poltronino e bebeo. Lore omno komencis...

Yulia videskis el kom unesmo. El vokis: "Klara e Sara videz!" Komence Sara ankore ridis e dicis: "Ka tu ja vidas fantomi, Yulia?" Ma el quik cesis parolar kande el videskis la puerino en la blanka nokto-kamizo. Me konstatis ke la stranja puerino esis en cirkume la sama evo kam ni. El travestiis quale

mortinta. Ed elua kostumo vere esis bona e fremisiganta. La vizajo esis tre pala ed ol semblis esar sen sango. Quala realista kostumo! Esis vere kolda canokte, me ne povis komprenar pro quo el ne weris adminime mantelo. Yulia opinionis ke el venis de Kanada od Alasko. To esis anke por me bona expliko. Yulia entuziasmigis pro la kostumo e mem questionis la stranja yunino. "Saluto. Me nomesas Yulia e li esas mea amikini Klara e Sara. Ka tu perdis tua grupo? Ka tu volas ludar kun ni 'Dolcajo o puniso'? Tua kostumo vere esas admirinda."

Sara susuris: "Haltez! Me ne volas ke el akompanas ni. El esas pavoriganta e me ne prizas Kanadanini ed Alaskanini!" Pos longa pauzo la puerino respondis kun febla voco. "Se me darfas akompanar vi, me tre joyus. Me esas ofte tre solitara..."

"Grandioze! Quale tu nomesas?", quik respondis la ankore entuziasmoza Yulia.

"Me nomesas Agnes", la pala puerino respondis. Malgre la protesti ni esis nun quaro e komencis tintinar al pordi di la vicineyo. Agnes ne havis saketo por la dolcaji quin ni recevis. To vere esis stranja, se tu havas tala belega kostumo. Forsan la saketo restis che elua altra grupo. Felice Yulia havis duesma saketo ed el povis donar ol ad Agnes.

Ni vere recevis multa dolcaji! Nia strategio esis ke me, Yulia e Sara demandis de la homi la dolcaji. Agnes nur stacis apud ni tacante. La homi esis vere pavorigita pro Agnes e li anke admiris elua kostumo. Semblis a me ke el ne sentis la koldeso. Esis anke misterioza ke nulu konocis Agnes od kad esis la kostumo vere tante bona ke nulu povas rikonocar el. Kelka adulti questionis qua el esas. Yulia respondis ridante ke Agnes esas elua kuzino de Alasko ed Agnes ne kon-

tredicis. Pose ni omna ridis pri to, nur Agnes restis muta.

E lore to eventis. Ni ja kolektis dolcaji dum preske du hori e mustis balde finigar por renkontrar Isabella che la domo di elua amoranto. Ni esis ja survoye adibe kande ni preterpasis olda domo. Ni savis ke evoza muliero habitas ibe. Mea matro naracabis a me ke el habitas sole. Elua filiino mortis en la evo di 10 yari, ma el tre prizas infanti ed el sempre donas a ni multa dolcaji, kande ni ludas "Dolcajo o puniso" dum Halloween.

Quale sempre Yulia iris avane. El esas tante kurajoza, ne quale me, qua sempre esas kelke timema. Intertempe anke Sara aceptabis ke Agnes iras kun ni kom quaresma puerino. Nia "raptajo" vere esis extraordinara. Mea saketo ja esis plena! Ni vere povas finigar balde, ma ni promisabis a Siorino Miller ke ni vizitos el.

Agnes ne parolis multe dum la tota vespero. Pro to ni esis tre surprizita kande el dicis ante la domo di Siorino Miller: "Me volas tintinar hike. Me konocas la domo bone."

Yulia quik konsentis: "Yes, facez to Agnes!" Ni joyis ke finfine anke Agnes juis nia ludo e ni esis tante sucesoza nur pro el. Dolci dii vartas a ni, me pensis.

Agnes quik trovis la klosheto e tintinis. Me ja audis la pazi di Siorino Miller. La olda muliero apertigis la pordo e ni expektis ke el joyus vidar ni. Ma la kontreajo eventis kande el videskis Agnes! La rideto e la koloro en la vizajo di Siorino Miller desaparitis. El kriis e ploris laute. Me ja volis dicar el ke to esas nur kostumo, ma Siorino Miller klamis:

"NO! To ne povas esar! Tu esas mortinta, Agnes!" Ni tri puerini nun timeskis. Quon Siorino Miller dicis?

Agnes restis tranquila e respondis

kun obskura, ma klara voco: "Yes matreto, ma la tempo di nia riunionigo esas proxima. Venez kun me!" Agnes fixe regardis a Siorino Miller. La olda muliero falis sur la sulo quale abatita trunko. Siorino Miller ne movis su plu! Sara ja forkurabas kriante por helpo. Ni ne havis tempo por pensar pri la misterioza afero. Ni mustis facar irgo. Yulia e me hastis a Siorino Miller. Me palpis la pulso, ma me ne povis audar ulo. Semblas ke la kordio di la olda muliero ne batis plu pro la shoko. Kande me turnis me ad Agnes, el ne esis plu hike. Me nultempe rividis el. Me trovis plu tarde elua tombo-petro. Ma en mea koshmari Agnes esas mea frequenta gasto.

Siorino Miller mortis pro la shoko pro ke el vidis sua mortinta filiino, qua mortabis exakte ante 50 yari ye Halloween. Me lerneskis to plu tarde. Kompreneble nulu kredis nia naraco pri Agnes. La polico pensis ke Siorino Miller mortis nur pro sua evo ed ke esis nur hazardo ke ni tri esis prezenta. Li ne kredas pri la existo di quaresma puerino. Anke la homi en la vicineyo ne povis memorar Agnes. Ne esis mem pedo-traci di Agnes. Me questionas me ofte pro quo ni aceptis el kom quaresma puerino. Forsan to esis magio, ma finfine to ne chanjas ulo.

Nia genitori tre iraceskis pro ke ni fraudis li. Me ne darfis forirar til Kristonasko. To ne esis granda problemo. Pos ca travivajo me ne volis forirar dum la vespero. Depos ca nokto me ne ludas plus "Dolacajo o puniso". Nun me odias Halloween. Por longa tempo me nur povis dormar per la helpo di medikamenti, olti fatigas me multe. Forsan me povos obliviar to, quo eventis, pos kelka yari. Me ankore esas yuna e me esperas ke me havos plu longa vivo kam Agnes.

Le symbolo de tote nostre vita, Interlingua (Gonçalo Neves)

Il ha noctes que deberea esser le vita.
Intense longe noctes irreal
con le sapor amar de lo ephemere
e le sapor venenose del peccato
— como si nos esseva plus juvene
e uno nos permitteva dissipar
virtute, moneta e tempore impunmente.

Illos deberea esser le vita,
le symbolo de tote nostre vita,
le memoria aurate del juventute.
E, como le eveliar subite de un vetule passion,
que ille noctes retorna nunc
pro ferir nos de invidia
de toto lo que nos esseva e viveva
e que a vices ancora tenta nos
con su insolentia.
Proque illos deberea esser le vita.

E illos forsan lo esseva, nam le recordation
los salva e los concede le privilegio de funder se
in un sol nocte triumphal,
inoblidabile, in le qual le mundo
pareva haber ponite
su impressionante e tentator vestes de gala
al pedes de nostre arrogante adolescentia.

Le symbolo de tote nostre vita, Interlingua (Gonçalo Neves)

Longe nocte gentil, nocte de nive,
que le memoria te conserva como un gemma calide,
con brillantia de flammis de verbena,
in le celo extinguite in que flotta
le angelos morte, le desiros adolescente.

per Felipe Benítez Reyes (n. 1960)
traducite in Interlingua per Gonçalo Neves

Somito-renkontro kun Deo, Partaka (Ido)

Kara lekteri dil jurnalo POSTA MUNDI:

Kustumale, me publikigas hike, per Ido, mea batalieti, aventuri, anekdoti ed enigmati. Permisez a me, ca-foye, prizentar ulo tote diferanta, nome mea *Somito-renkontro kun Deo*, qua, fakte, esas mea maxim grandioza aventuro tilhuna...

Yes, yen ke, pasable recente, me sucesis dialogar kun Deo. E me ne dicas, ke me sucesis parolar a Deo, sed ke me sucesis dialogar kun Deo, konversar kun Deo, nam me ya parolis a Lu, ma Lu anke parolis a me. Lu respondis a me.

Kad on advere duras pensar, ke Deo ne existas? Nu, Deo certe existas. To, quo ne existas, es la iracema e senkompata klasika Deo, quan on prizentis e "vendis" a ni.

Kurte: me maxim volute deziras invitar vi omna lektar e juar mea original Ido-verko, titulizita *Somito-renkontro kun Deo*. En ol, vi trovos la tota dialogo inter Deo e me. En ol, Deo parolas direte ne a homo prediluviana, sed a homo dil 21ma yarcento:

http://www.ido.li/SOMITO-RENKONTRO_KUN_DEO.pdf

POSTA MUNDI 世

https://groups.google.com/g/posta_mundi

POSTA MUNDI 世

Numero 40, Supplemento

la feliceso segun la arkeoindividuismo/, Aleshandre (Ikuso)

la kreasiono proklamata de novas eskolos sur filosofio esan relativamente rara, en la okcidento, pos la sekulo deka ei seisesma (sekulo XVI, sekulo numero 16)/ ma, en la ano duamila deka ei kuartesma (2014) aparin formamente una nova eskolo de filosofio: la *arkeoindividuismo*/ la jestasiono ou faso previa esin longa, desde la duesma duomo de la sekulo deka ei nuovesma (sekulo XIX)/ eis, desde la proklamasiono de la marksismo kon sua *manifesto komunista* en la ano mila oktagenta kuartadeca ei oktesma (1848)/ la eskolo, kon sua nomino tipa aktuala (plus multas altras sinonimos) eis, *arkeoindividuismo*, esin proklamata unesma-mente dentro la webbo ou uebo de filosofio isa sofosagorao, tesa Sofos Agora, kon ana linko ankora eksistanta: www.sofosagora.net/ kuesta uebo funkcianan esencamente en kastiliko (espaniko) ma mio usan inoltre pe alkunas auksilinguos ali, komo la esperanto klasika, la ido ou la ikuso/ ei, ali, mio eksponan ou diskutan pe la arkeoindividuismo, tipamente via la espaniko/ kuesta eskolo tenan pe altras kanalos de komunikasiono, sea elektronikas, sea fisikas ma non internetas/ etimologiamente, la *arkeoindividuismo* esan la individuismo de la komenco tre antika, *arkaika*, *arkeologia*, ou la individuismo de la principo perena, eterna, konstanta, liberata de la nonestabileso tenpa; la individuismo basata en las principos metafisikas absolutas, aldi (ultra) la tenpo/ en resumo: la arkeoindividuismo esan ana individuismo radika, ma non kapricioja, sino fundata sobre principos solidas, tre antikas, metafisikas inkluso, ben probatas eksperimentamente ei reformablas ciencamente/ en la grekiko klasika, la parolo para kuesta tipo de principos esan tesa *arkhe*/ konsekuencamente, la individuismo radika basata en ana principo tre firma, absoluta, esan la *arkeoindividuismo*, *arkindividuismo*, *arcindividuismo*, *arhindividuismo* ou *arkeoindividualismo*/

la eskolo esin kreata ei esan manajata, fundamentamente, fa anas pensantos de la dreto extrema, radika ou ultradreto; desde la revoluciono dretista/ eske, donke, la arkeoindividuismo esan algo simila ba la faxismo, la nacionsocialismo, la frankismo, la pinocetismo, la falanjismo, la torkemadismo inkisiciona, la homeinismo, la talibanismo, la leninismo, la estalinismo, la maoismo, la polpotismo ou altras movimentos autoritaras kolektivistas, sea religionas, sea laikas, ei frekuentamente dretistas? mu non, la arkeoindividuismo esan radikamente individuista ei libertara, eis, *liberista* extrema!

nosos, las arkeoindividuistas, non prohiban inter nosos pe la uso de la parolo *eskerdo*, politikamente, ni ekspulsan de nosa eskolo pe alkuno kiena konsideran pe suo komo *eskerdisto*, politikamente/ ma, klasikamente, nosos estan autodefi-

natas komo *dretistos revolucionas*, por bonas rasonos filosofas/
nosos visionen pe kuesas rasonos/

la arkeoindividuismo esan ana eskolo de filosofologio (filosofio) tre anpla ei konprehensiva, komo la pitagorismo, la vedantismo, la kantismo, la anarkismo, la marksismo, la konfucismo, la eskolastikismo tomista ei altras eskolos de filosofio/ ma, especificamente, la nukleo de la arkeoindividuismo komo filosofio esan la *eudemonologio*: la investigasiono rasonabla, filosofa, ciencia ei teknika, sur ei pro la feliceso/

la eskopo ultima de la arkeoindividuismo esan la konpleta ei eterna feliceso de la individuo/ de kada individuo; eis, en konjunto, de las individuos *totas*/ ei nosos postulan ke kualunka individuo posiblan esar konpletamente felica/ se eto praktikan la longa ei dificila kamino espirita (en sanskrito: *margao* ou *margo*) juska la feliceso/ por kueso nosa nomino plus solena, komo eskolo de filosofio, estan en sanskrito: *maharajao margao* ou *maharajo margo*/ tradukasiono into la ikuso: *kamino de la inperanto ou inperatorio, kamino de la magna rejo*/

donke para nosos, arkeoindividuistas, la espresiono *dreto kohera, extrema, radika ei revoluciona* non signifan pe faxismo ou nacionalsocialismo/ kuesta espresiono, para nosos, signifan pe *amoro pro la ordino radika, eterna ei suprema*/ pe la feliceso ono solamente posiblan obtenar via ana profunda ei konpleta autopurasiono ou autopurifikasiono espirita; inkludundo inoltre pe las aspektos *materias* de la eksisteso, ma trascendatas/ nosos konsideran ke la espirito emersionan desde la materio altamente subtila ei kompleksa, menan presentundo niveles kon novas atributos, komo la koncieso, ei ke la materio posiblan eksistar sin la espirito ma non la espirito sin la materio/ donke, metafisikamente ei kosmologamente, nosos esan materistos ou materialistos filosofas radikas, ma segun ana materialismo non reduktista, non antirelijiona, sino kualifikata, dialektika, evolucionista ei integrundo pe las multas niveles ei planos ontikas de la realeso/ nosos negan pe la aserto materialista reduktista kuala dican ke la koncieso *non esan plus kuantu atomos movatas fa la energio*, prokue ana cerebro ja konscia tenan una kualeso non eksistanta anteriormente en las atomos dispersas ankora non estrukturatas estatikamente ei dinamikamente: mira la koncieso! la koncieso, ansi, necesan previamente pe las atomos movatas fa la energio ei non posiblan eksistar sin las atomos movatas fa la energio; ma eto esan plus kuantu las atomos movatas fa la energio/ donke la koncieso, ei altras atributos, aspektos, propios, kualesos, niveles ou planos ontikas, emersionan desde las niveles ontikas previas, ei desde la materio basika en ultima fundamento/ la materio basika esan la fondo de la realo, de las realajos ei de kualkuna ento reala kuala non esun la materio basika/ via parolos metafisikas klasikas: *la realo prima, ultima ei permanenta esan la materio basika*; donke, nosa kosmovisiono metafisika esan, sinceramente, ana espinosismo tre meditata, tre nuancata ei pro la feliceso: isa deuso esan la materio basika, *ma la materio inkludan, traverso sua developemento, pe la ego konscia ei felica*/ la espirito, isa deuso, la animo, la inferno, la cielo, las anjelos, isa satano, la ego, la renkarnasiono ou transmigrasiono, la levitasiono, la viveso eterna, ecetera, non esan fraudos sino, ben konprendatas, anas realos autentikas/ ma itos esan anas realos materias ei, sin la materio basika, itos non posiblan eksistar/ nosa materismo ou materialismo, ansi, esan ana materialismo esplicitamente *proreliji-*

ona; kuesto non esan ana kontradikciono ni ana absurdo, sino ana logiko kon ana longa perspektivo ei ana longa eskopo/ klasikamente ja, kuesta kosmovisiono ei metodo filosofa konfiguran pe la emersionismo; la materialismo emersionista/ alora, sur la feliceso, nosos non esan laikistos antirelijionas ni religionistos estra-materialistas, antimaterialistas ou non materialistas, kienos opinan ke la espirito posiblan eksistar sin la materio; nosos esan materialistos proreligionas, integrasionistas, dialektikas, evolucionistas ei emersionistas, ei nosos opinan ke la espirito non posiblan eksistar sin la materio/ nosos intencionan pe ana ekuilibro praktika ei aktiva, konsiderundo ke las bonas niveles de la konscieso (inkludundo pe la feliceso) emersionan desde la materio en niveles ascendantas, ei ke la konprenasiono pertinanta de kuesta proceso, de kuesta *emersiono*, esan la metodo funcionanta pro la feliceso/ ono non kuran la kancero ni konstruan ana bona softwaro ou softuaro para pikturo arta via metaforos konfusos, sino via anas regulos precisas ei basatas en las propresos dentro las niveles implikatas de realeso; ultimamente senpre under ana basiko materia/ similamente (ma segun ana perspektivo tre plus anpla ei kompleksa) la kamino juska la feliceso esan, fundamentamente, ana metodo materia racional tre nuancata, tre longa ei ben konprenata fa la praktikanto, fa la bramino, fa la meditante/ las metaforos vagas non funcionan aki; funcionan la konkreteso/

la kamino suprema ba la feliceso esan la meditasiono/ ei la meditasiono obedan pe ana klara ei klasika ordino; sin kuesa ordino, la meditante non iran ba la desirata nirvano, rejijo (regno) de las cielos, paradiso ou tao/ ei, kon kuesa ordino, la meditante ui iran into la nirvano, la regno de las cielos, la paradiso, la tao ou la nagualo/ via kuestas parolos (ei otras parolos) nosos alusionan ou indikan ba la bendicata nivelo enta, ontika, ontologika ou esara dove la individuo non estan ja dividata inter polos violentamente oponatas mutuamente/ eto esan la estado de la konscieso sin limitos ni prekareso; la konscieso sin disestableso, senpre establa, felica ei leda (alegra)/ ansi, la proceso deban observar pe ana ordino konstanta, ei kompleksa/ pe la ordino interna de la meditasiono otur la ento suprema, identundo ultimamente pe la meditante ou bramino kon la propra ento suprema sur la kualo ei sur la kieno meditan la bramino/ nosos noten ke, aki, la parolo *bramino*, malgre sua orijino sanskrita, non designan sel pe ana praktikanto de la bramanismo ou la hinduismo, ma pe kualunka aspiranto seriosa ba la sajeso ei la santeso kualas esin, esan ei eson senpre la basiko de la autentika feliceso/ la bramino posiblan esar monarkisto, republikisto, faxisto ou fascisto, marksisto, demokratisto, anarkisto, platonisto, aristotelisto, krixnamurtisto, kapitalisto, ateisto, budisto, islamisto, krististo, sionisto, nacionsocialisto, ecetera; ma, se elo ou ejo aceptan honestamente ke eksistin, eksistan ei eksiston ana kamino klasika de sajeso ei santeso verso ei juska la feliceso, kuesa honbro (uomulo) ou mujero (uomino) ja esan ana bramino, sin dubitos/ ei eto meritan pe ajuto para sua dificila, disfacila, kamino de perfektoso/

la autentika revoluciono esan la proklamasiono ei la realasiono de la regno de las cielos/

ma, probablamente, ono argumenton kontra nosos ke laikamente ja eksistan, populamente, *la literaturo de autoajuto ei superasiono*; ou, plus ciencamente, *la psikologio positiva*/ ei ke, religionamente, las religiones ei eklesios klasikas senpre

ou kuasi senpre inkludin pe la obtenasiono de la feliceso komo eskopo nuklea de kuestas grupoj eklesias religionas ei espiritas/ donke, eske por kuala esin ou esun necesa la arkeoindividuismo komo ana nova eskolo de filosofio, kon tantas eskoloj ja ekistantas sur ei pro la feliceso?

eis mia respondasiono ba la argumento bifor presentata: nosos non refusan ni disprekan kuestas movmentoj religionas ou laikas pro la feliceso/ ma nosos, arkeoindividuoistoj, konsideran ke la *integreso*, la *konpleteco*, esan la klavo ou cavo de la afero; ana klavo ou cavo eskarsamente negata, ma ui frekventamente neglektata, oblidata ou non sistemamente integrata en la investigasiono teoria ei aplikata sur la feliceso/

oji, nosos necesas pe kuestaj konpletecoj efika sur la feliceso, ei nosos posiblas aplikar pe kuestaj konpletecoj anstataŭ teoria komo praktika/ por kueso aparin esplicitamente la arkeoindividuismo komo nova eskolo de filosofio/

menas, inoltre probable, oni argumentas ke, inkluzive akceptante mia justasiono ou justifikasiono eksponata bifor, la arkeoindividuismo devus esti plus konkreta, demonstrante per kelkaj ekzemploj pertinantaj pe la oportuno ei la origino de la nova enfokasiono sur la feliceso, la enfokasiono *arkeoindivida*/

ui: mi akceptas pe kuestaj kritikadoj ei mi donas post pe kelkaj ekzemploj signifoj (signifikativaj)/

la unua ekzemplo esanta klasika ja de la grandaj religioj historiaj, ei plus akcentata moderne en la literaturo de self-help ei superasiono, ou en la psikologio pozitiva/

kuestaj eskoloj eklesias ou laikaj konfuzu rekomendante ke, por esti feliĉa, ja greklatine en la estoikismo, oni esu ne dependanta de la aliaj/

ma kuestoj, antropologas, prezentas anstataŭ altan doson de falsas/ la naturo homa esanta senpre ana naturo *socia*, sen la individuo izolita de la planetoj tiu la sistemo suna ou de multaj aliaj ekster la periodo cikla de la reproduktado seksa/ la homoj ne esantaj tiel intense sociaj kiel la insektoj sociaj (formikoj, abeloj, ekzemple) ma ui la naturo ei kondicio intrinseke socia/

la homoj, ui, posiblas gajni per ana relativa sindependado (indepenco) de la troa opinado alia/ ma kuestoj implikas iudiki per kielaj opinadoj aliaj esantaj *las opinadoj aliaj korektaj ei importantaj*/ donke, *kelkaj* opinadoj aliaj esantaj dignaj, por kielaj homoj/ la dispreco absoluta de ĉiuj la opinadoj aliaj, ĉu en la estoikismo, ĉu en la budismo, ĉu en la aynrandismo, ekzemple, ne esanta realista ni praktikabla/

la leganto inteligenta, menas, observas anstataŭ seriozan kontraĉadon ou kontraĉadon internan: se la homoj ne posiblas vivi sen la opinadoj de la aliaj, ei evidente la opinadoj de la aliaj esantaj senpre ana fonto de konflikto ei disgraco... la feliceso esanta neposibla por la homoj/

mira tiu bakanta, ŝi lektanto!

la feliceso konfuta esanta neposibla... *por la homoj*/

eis: la nivelo uoma de realeso non permisan pe la feliceso konpleta, prokue kuesta nivelo dependan under faktoros biologias ei socias kualas limitan pe la autokonscieso, non permisundo ke la ego esun absoluta, establa ei autokonocanta/ under la nivelo uoma, la ego senpre esan opaka para suo mesma, nunkua konpletamente glasnosta ou transparenta/ prokue sin kueso non eksistin ana ego relativa konfrontata ba altrus egos relativas/

la progreso verso la feliceso esan plus abrupta ou *vertikala* kuantu plana ou *horizontala*/ eis: eto inplikar pe ana superasiono de nivelos; irar desde la nivelo uoma, kualo esan ana nivelo animala, verso nivelos tre superioras dove la desiro seksa, la dependeso under opinasionos alienas, la konpeteso ou konkureso plus altrus formas de violenteso, ecetera, ja non eksistan/

evidentamente, la arkeoindividualismo, ei kon eto la antika ei klasika *eudemonologio*, non esan la literaturo de autoajuto ei superasiono, la kualo eludan parolar sur la limitasiono intrinseka de la nivelo ontika uoma; ei pri la loko intrinseka, senpre espirita ei anjela, de la feliceso perfekta/

dentro la nivelo uoma, la bramino miniman ei donan raciono praktika limitata ba las opinasionos alienas, profitundo pe itos komo okasionos para ascendar ba las nivelos superuomas/ la eskopo ultima non esar esan ben konsiderato fa las altrus, *sino ja non dependar under las opinasionos fa las altrus*/

la duesma eksenplo esan la mito de la jobo para totos, la rikeso para totos via la jobo/

kuesta mito dikan ke la uomo tenan la dirito ei la devo tien laborar, inkluso komo regulo etika, politika ei lejisla obliganta para las habitantos de la naciono/ la mito agregan ke la uomo bikaman digna ei libera via la jobo; konsekuencamente sin laboro ei sin jobo la uomo non esan digna ni libera/ via la laboro, kontinuan dicundo la mito laborista ou jobista, nosos progreson verso ana mondo de rikeso ei benestaro jeneralatas/

mira ui! mira ei las ranos tenan haro sobre la pielo, ei las avokatos tenan etiko sobre la togo, ei la menso de februaro tenan triadecas (30) jornos!

nosos eksamenen kuesta mito segun las konocementos realas de oji/

la trabajo, komo laboro non direktamente destinata para manjar ou reproduktar pe suo, ei la jobo, komo laboro direktamente pagata ou remunerata, non eksistan inter las animalos pre la uomo, ni eksistin, para la uomo, juska la plus recenta etapo de sua evoluasiono: la neolitiko/

varias faktoros, fundamentamente la superpopulasiono, produktin pobreso para grandas masos uomas desde la neolitiko/ aparin, menan, multas ideologios ou teorios, ansi religionas komo laikas, para solucionar kuesta problemo: la pobreso jeneralata/ modernamente, la kapitalismo ou sistemo de merkato libera ei la marksismo ou komunismo esan las plus famojas ideologios aplikatas kontra la pobreso ei pro la rikeso/ anbas ideologios, ei multas religionos ou eklesios komo la katolikismo ou la kalvinismo, kolokan la jobo, la trabajo ou laboro pagata, en la centro de suas recipos para obtenar rikeso jeneralata/

sin entrar en las subtilas nuancos filosofas fa isula karlo markso dentro la komunismo ou fa isina ayno rando dentro la kapitalismo, en la praktiko anbas sistemos, la komunismo ei la kapitalismo, konincidan en la estrukturo jenerala ei en la dinamismo basika, anke kon inportantas diferesos mutuas, pe las kualas diferesos

mio non analison aki/

la eskemo komuna ba la kapitalismo ei la komunismo esan: produktar kada volto plus, konsumar kada volto plus, ei reproduktar la kuanteso de uomos kada volto plus; ansi, teoriamente, obtenundo ana rikeso kada volto plus granda para totos ou kuasi totos/

kuesta eskemo non esan koheranta kon las principos ei resultatos ciencias de la biologio, konkretamente de la ekologio/ la biosfero esan finita ei non kontinuantemente elasta; donke, la produktasiono ei la kuanteso de uomos non posiblan aumentar eternamente/

por kueso la mito de la sendependeso ekonomia komo paso ba la sendependeso sika, tanto volontata en la literaturo de autoajuto ei superasiono, dentro la feminismo, dentro la antiracismo para la liberasiono de las negros, ecetera... fiaskan/

en la realeso, ja non en las oniros de la kapitalismo, la komunismo, la feminismo, la kalvinismo, ecetera, la jobo senpre produktin teroro ei pobreso para ana anpla majoreso uoma/ menan, la jobo kontinuan produktundo pe las mesmas efektos/ desde la komenco de la sistemo joba, ekistin masos de eskludatos, kienos non tenin jobo, ou kienos tenin jobos mal pagatas ei mal konsideratas sociamente/ ni la kapitalismo ni la komunismo solucionin ever kuesta problemo/ ei la revoluciono industria, kualo reduktin ei reduktan vertijojamente, menan kon la automikasiono ei la robotasiono, pe la tenpo ei la esforcu uomas necesatas para produktar, implikan ke la pretendasiono tien jobo para totos... esen materiamente *nonposibla* (imposibla)/

la autentika soluciono esan ana populasiono tre reduktata, ekonomiamente ei ekologiamente viabla, kon demokrateso reala komo potero elektanta direkta de la popolo sin elites autoperpetuatas, kon abondeso para totos de las produktos ei funcionos necesas para vivar, ei kon la ciklo ekonomia esundo respektoja ou respektoja konpletamente segon la autoregulasiono, la *homeostasis*, de la planeto dove nosos vivan/

eto non esan ana soluciono kapitalista, ni komunista, ni kalvinista, ni feminista, ni katolikista industrista, ni... eto esan ana soluciono *realista*, para las rasgos ei limitos de la plano ou nivelo uoma de realeso/ kon kuesta soluciono, kualkuna uomulo ou uomino posiblon komencar la meditasiono otur la suprema nivelo de la realeso, komo kamino reala ba ei juska la autentika feliceso/

ei la triesma eksenplo esan la mito segon la kualo la paco estan en tua interioro; sinceramente ei konpletamente espresata, kuesta mito dican ke la paco estan *solamente* en tua interioro/

mira non!

la arkeoindividuismo non esan miserablamente reduktista; donke, eto konsideran la relativa autonomeso de kada nivelo de realeso/ dentro la nivelo uoma, kualo esan ana nivelo animala subtilata, la violenco ou violenteso esan ana afero komuna ei konstanta: las animalos manjan pe las plantos, ei pe la peixo pekena manjan la peixo granda/ eske kuesto implikan ke nosos devan resignar pe nosos mesmas ba la violenteso? non, ma nosos devan aceptar ke la *konpleta* eliminasiono de la violenteso sel posiblan eksistar en ana nivelo superiora de la realeso, ja non uoma sino anjela/

menan mio dican ke la konocata fraso autoajuta ei superasione segun la kuala *la violenteso eksterna esan ana reflekso de tua violenteso interna...* esan fundamentamente falsa/ primo, prokue las civilisaciones uomas esin ei ankora esan, basikamente, *konpeticionivas* (konpetitivas)/ ei la konpeticiono esan, senpre, violenteso, de formo subtila ou bruta/ inkluso la formo plus subtilata, modela ei simbola de konpeticiono, la desporto, esan tanto violenta kuantu para provokar periodamente konflikto ei atakos mutuas inter las ludantos, ou inter las ekspektantos/ non eksistan la konpeticiono amikoja, komo non eksistan la kancero salutoja/ ei ninkuno posiblan, dentro nosa mondo, elektar inter esar konpeticiona ou non esar konpeticiona; sinplamente prokue la eskarseso de resursos under la superpopulaciono blokan pe kualunka atitudo pro esar naivamente ei eksklusivamente konoperasione invese konpeticiona/

ono posiblan regular ei reduktar la konpeticioneso, ma non eliminar pe la konpeticioneso dentro la viveso uoma/ senpre, donke, *eksiston violenteso eksterna inter las uomos/*

la paco estan en tua interioro, ui... *ei, inoltre, en tua eksterioro/* se tuo desiran la paco maksima dentro la kondiciono uoma, tuo devan aktuar politikamente para reduktar tanto kuantu esen posibla pe la konpeticiono inter las uomos/ se tuo non aktuan kontra la violenteso eksteriora, ei reciprokamente, tuo non aktuan efikamente kontra la violenteso interiora... kuesto non funcionan/la proceso pro la suprema paco sen violenteso, sanskriteskamente la *ahinso*, devan esar interaktiva ei dinamika entre la ego ei la mondo ekster la ego/ la violenteso eksterna esan ana reflekso de la violenteso interna, ei la violenteso interna esan ana reflekso de la violenteso eksterna/ por kueso la autentika paco devan esar, simultanamente, intima ei publika/

mio posiblan continuar; montrundo, por eksenplo, pe la futileso de ana pretendata sekseso uoma senpre agradabla, senpre sin problemos ei senpre durabla, prokue la desiro sekso nunkua aktuan kon plena konscieso serena/ la atitudo sekso ei amoroja rekomendabla, para la aspiranto ba la nirvano, ba la perfekta feliceso, esan la *kasteso meditativa, sin desiro sekso, sur la esaro suprema, la bramacario* en la sanskrito/ eksistan ana alternativo, pero minus rekomendabla, la monogameso (monogamio) leala ei establa inter la uomulo ei sua uomino, komo inter la uomino ei sua uomulo; inter anbas gekonjujos matrimoniatas, nuptatas/ ma, dentro las limitos de kuesta esajo filosofa, las eksenplos presentatas ja sufican para indikar ke eksistan ana klara difereso inter la feliceso relativa (pero tre interesanta) obtenabla dentro la pesanta ei limitata nivelo uoma de la realeso, ei la feliceso intensa, absoluta inkluso, propra de las niveles ontikas superiores, klasikamente las *septas (7) cielos* de las tradicionos religionas hebreistas, krististas ou islamistas/ prokue eksistan varias cielos, varias niveles espiritas ou anjelas estratifikatas, ei la autentika bramino devan ascendar, primo desde la nivelo uoma verso la unesma cielo ou unesma nivelo anjela, pos (ei tanto dopo kuantu kuesto esen posibla) ba las altras cielos, ascendundo ei reascendundo juska la nivelo espirita deusa ou suprema, dove las otros esan mio ei mio esan ja inoltre las otros/ juska la plano pura dove la ego ou la mio esan identa kon las nosos, dove la konscieso esan kontinua ei absoluta, sin dividaciono konfliktiva inter la ego, las proksimos, las otros, ei la universo ou mondo/ eis: la autokonscieso ou autokoncienco sin

separasionos ni limitos/

kuesta kamino espirita ba la feliceso konpleta esan frankamente disfacila, dificila/ ma eto esan posibla/ la maestro espirita isula jesukristo dicin ta nosos: *vosos esan deusos; donke, vosos esen deusos perfektas komo vosa patro ciela esan perfekta/*

vuala nosa proklamasiono, apelasiono ei proponasiono komo arkeoindividuitos pro la feliceso: ana kamino integrala, konpleta, verso la suprema beateso, la plena alegreso/

las argumentos aki presentatas sujestionan pe la granda komplekseso de la arkeoindividuismo, komo tipika eskolo seriosa de filosofio/ la simplismo non funcionan pro la feliceso/ ma, pos aceptar ke la feliceso autentika necesan konsiderar pe las multas planos, niveles ei atributos de la realeso, plus suas dinamikos enterrelacionas, ono devan inoltre konkludar ke, se ono aplikan ei konprenan kuesta longa ei konplikata proceso... la rezulto esan tre, tre sinpla/ mio donon after ana eksenplo grafika/

dentro la pikturo arta, la *esgrafiato* esan ana tekniko klasika ei potenco/ la esgrafiato basan sua potenco en ana fakto fisikokemika ben konocata: ke la graso ei la akuo non esan miksablas, komo non esan miksablas la etiko ei las avokatos, menan segon ana fakto antropologa ei espirita/ se ono pikturan pe varias avokatos kon etiko, la etiko solamente koverton pe la espaco sin avokatos, ansi remarkundo pe las figuros vilas de las avokatos/ analogamente, se ono pikturan kon ana pigmento akuoja (komo la akuarelo) pe ana nivelo ou plano bifor pikturata kon ana pigmento grasa, komo la ciro ou la pastelo grasa, la likuido kolorata solamente koverton pe la espaco non pikturata kon ciros ou pastelos/ kuando la kuadro estan konpletamente seka, ono gratan ou raspan la kuadro kon ana estileto ou ana espatulo, ansi diskovortundo las sonos ou zonas non kovertas kon la pigmento akuoja/ la proceso esan grada ei algo disregula, ma dentro ana eskemo ou ideo jenerala de la kuadro/

oji, la disfacileso para kontrolar pe la esgrafiato, plus la kareso de las eskisos previas, motivin pe las konputerologos ba krear softuaro para la esgrafiato *dijitala* ou *elektronika*/ kuesta softuaro esan ana substituasiono, ana konplemento ou ana ajuto de la esgrafiato klasika, *analog*/ mio usan pe la esgrafiato elektronika para planifikar pe mias kuadros via la esgrafiato klasika, ou para krear ana esgrafiato konpletamente (ou kuasi konpletamente) elektronika ei posteriormente pe eto inprimar automatikamente, kon ana inprimatoro ou printero konputera/

under la bagraundo konputera, la situasiono esan tre kompleksa, pikturundo segon la tekniko de la esgrafiato/ la esgrafiato dijitala esan softuarata imitundo pe la esgrafiato klasika, analog, fisika/ ma non senpre la potenco esan tanto konpleta kuantu dentro la esgrafiato klasika, ei via altra flanko la esgrafiato elektronika kontenen posiblesos non eksistantas dentro la esgrafiato fisika, komo la posibleso tien korektar eroros rejionas ou jeneralas/ inoltre, la esgrafiato dijitala evolucionan, enkorpuando novas kualesos presentas dentro la esgrafiato klasika/ ei anbas esgrafiatos esan konbinablas/

alora, kuando la pikturanto ja dominan ben anbas teknikos, pe la esgrafiato fisika ei pe la esgrafiato elektronika, elo ou ejo aktuan segon sua intuiciono estetika, sinplamente; la parto mekanikamente disfacila ja estan solucionata via las

mekanismoj modernaj, espede en la esgrafiata elektroniko/ kio signifas ke, malgraŭ la imensa komplekseco de niveloj fizikaj, kemikaj, elektronikaj, psikologiaj, simbologiaj, lingvaj, biologiaj, estetikaj, metafizikaj, sociaj, ekde tie, la bona pikturanto integras interaktivajn pe kiel niveloj en planoj por krei, fluide, sen forto, pe anstataŭ bela, pe anstataŭ granda kadro/ aŭ aŭ ejo pikture sinplade... post anstataŭ imensa komplekseco antaŭa, kio eblas en facilaj pe siaj laboroj/

viaj aliaj vortoj: pikture anstataŭ bona esgrafiata en obteni la feliceson kompletan esantaj procezoj *kon anstataŭ granda kompleksa de metodoj en niveloj, ma kon anstataŭ granda sinpleco de aktualeco en de esko po lasta/*

la procezo de la bramado verso la feliceso esantaj la sinpleco post la necesaj komplikadoj antaŭa/ mira la santa sinpleco!

mi finas ĉi/ aliaj, vi notu ke nia skolo, la arkeoindividuismo, esantaj anstataŭ skolo *filosofia*; do, mi ne esantaj anstataŭ inkisiciganta dogmo kiel la repugnanta inkisiciganta islo torkemado aŭ torkemado (teslo Torquemado)/ la multaj aspektoj de nia filosofio eblas en devas esti diskutataj racie/ por ekzemplo, se aliaj avokatoj disopinas sur niaj ideoj en opinias ke la avokatoj esantaj homoj noblaj en etikaj... eto argumentu, libere/ **pe vi voŝoj mi invitas al kio diskutado/**

amike, fa islo alexandro xaviero kasanovo domingo, imelo

notoj lingvaj/

kioj notoj traktas ĉefe sur la vokabularo/ la vokabularo fundamenta de la ikuso esantaj la sama vokabularo fundamenta de la aliaj euklonoj aŭ eurosimilaj: la vokabularo de la grandaj lingvoj eukcidentaj/ por kio, ĉi ne apartigas la vortojn eukcidentaj tre facile detektablas, sed la vortoj kiel necesas pe klarigoj aŭ nuancoj, la neologismoj en aliaj okazigoj kon eblaj problemoj de interpretado/

aceito/ fluido aŭ solida grasoj, ne mikseblas kon akvo/ tipe, oni denotas kiel aceito pe la grasoj likvidaj aŭ kuasi likvidaj/

after: sinonimo de do; kio vorto bikas de la angla/

bifor: imediate pre, en la spaco aŭ en la tempo/ kio partikolo, prepozicio, adverbo aŭ prefikso indikas, tipe, pe la momento direkte antaŭa al la momento aktuala; pe anstataŭ preterito tre recenta/ eto bikas de la vorto angla before, adaptante pe la ortografion de la angla al la ortografio tre fonetika de la ikuso/ la antonimoj de kio vorto esantaj do en after/

cavo: aparato por apertigi aŭ klosi portojn; metafoze, sinonimo de klavo/ eto bikas de la vorto lusika chave/

do: imediate post, en la spaco aŭ en la tempo/ kio partikolo, prepozicio, adverbo aŭ prefikso indikas, tipe, pe la momento direkte postea al la momento aktuala; pe anstataŭ futuro tre proksima/ eto bikas de la vorto itala do/ la antonimo de kio vorto esantaj bifor/ sinonimo: after/

dasaino, ento, esanto, esaro, esenco, onto, sero: sinonimos para espresar ke algo esan, estan ou eksistan; la formo dasaino ou dasayno bikaman desde la do-iciko ou alemaniko tesa Dasein, kon nuanco de ento individua ei konscia/ nosos noten ke, en la doiciko, la pronunciasiono de la propra nomino de la linguo, tesa Deutsch, esan doyc ou doic; la dificilesa ou tensiono inter ortografio internaciona ei pronuncasiono esan aki evidenta/

din: kuesta nova partikulo solucionan facilamente pe la problemo fa la akusativo de movimento, tipika de la esperanto ei alkunas linguos teritorias/ la etimologio bikaman desde la franciko tesa dans ei desde la baleariko, kataluniko ou valenciko tesa dins/ kuando ono desiran indikar movimento kon ana preposiciono kuala non tenan movimento intrinseka, la esperanto ei altras linguos usan pe la non desirabla kombinaciono de una preposiciono plus la sufikso akusativa/ nosos konparen pe la mesma fraso, paralelamente via la esperanto ei via la ikuso/

la kato saltas sur la teraso.

la kato saltan sobre la teraso/

aki non eksistan nuanco de movimento: la kato ja estin sobre la teraso ei, menan, saltan sobre la teraso/ ma nosos konparen pe altra fraso paralelamente via la esperanto ei via la ikuso/

la kato saltas sur la terason.

la kato saltan din sobre la teraso/

mira la situaciono esan tre diferanta, diferenta! la kato non estan ankora en la teraso, sino ekster la teraso, ei, menan, la kato saltan into la teraso para restar sobre la teraso/

kuesta partikulo, din, esan tipikamente ana preposiciono, ma eto inoltre posiblan funcionar komo posposiciono, prefikso, sufikso ou adverbo/ pero ono rekomendan pe eto usar solamente komo preposiciono konplementa (donke, non komo preposiciono unika de la fraso ni komo adverbo autonoma) ei bifor la preposiciono kuala non indikan pe movimento/

entre: sinonimo de la preposiciono inter/

espinoso: isula espinoso ou isula espinosao (tesula Espinosa ou tesula Spinoza) esin ana magna filosofo ei teologo hebrea (pero laika) nederlanda, de orijino lusa/ elo opinan probablamente, segon ana bona interpretasiono de suas parolos, ke isa deuso esan, en ultima instanco, la naturo segon sua substanco materia estatika ei dinamika, ke isa deuso esan la naturo/ la eskolo fa isula espinoso, ana eskolo filosofa ankora eksistanta, esan la espinosismo/

ever: en alkuna okasiono, en alkuna volto de la preterito, la presento ou la futuro/ eto bikaman desde la angliko/

faxismo: movimento politika itala autoritara, nacionista, inperialista ei gerista ou belikista, under ana diktatoreso de partito politika unika/ aki, la fonetismo ortografia de la ikuso produktan pe ana rezultato grafika algo estranja, reproduktundo pe la pronuncasiono de la ortografio orijina segon la italiko: tesa fascismo/ la ortografio orijina, tesa fascismo, esan inoltre aceptabla ei tre plus internaciona;

nuancundo ke, dentro la ikuso, kuesta ortografio internaciona, fascismo, provokan pe ana relativa xanjo en la pronuncasiono/ ma kuesta xanjo pronunca non difician realamente pe la konprenasiono/

frankismo, pinocetismo, torkemadismo, homeinismo, leninismo, estalinismo, maoismo, polpotismo, pitagorismo, kantismo, marksismo, konfucismo, tomismo, peronismo, aynrandismo, platonismo, makartismo, ecetera: kuestas movemantos ou eskolos prendan suas nominos respektivas de la nomino propria fa kada lidero ou komencanto de la movimento ou eskolo, ansi tesula Torquemada → torkemadismo, tesula Pol Pot → polpotismo, tesula Francisco Franco Bahamonde → frankismo, tesula Perón → peronismo, isula Kant → kantismo, tesina Ayn Rand → ayrandismo, ainrandismo (eskolo filosofa mater la ojetivismo, objetivismo ou objektivismo) isula platono → platonismo, tesula McCarthy → makartismo, ecetera/ okasionamente, la nomino de eskolo, under sua formo klasika internaciona, esan tre diferanta dis la nomino propria de la persono orijinanta: isula santa tomaso de akino → tomismo ou, plus raramente, tomasismo/

ge: prefikso kuala indikan pe la eksisteso simultana de anbas seksos/

intencionar ei intentar: la difereso de nuanco inter anbas parolos esan ke intencionar indikan la prefereso sika pre la aktuasiono konkreta, inkluso se la aktuasiono konkreta esan tre disfacila, ou non posibla, allora ke intentar indikan la aktuasiono praktika segun la prefereso mater la intenciono previa/

jobo: laboro ou trabajo pagata, remunerata ekonomiamente de modo direkta ou kuasi direkta/ kuesta parolomo bikaman desde la angliko: tesa job/

klavo: proceso, koncepto ou formulo para solucionar problemas teorias, ciencoteknikas, politikas, estetikas ou sistemas jeneralmente parolundo/ eto bikaman desde la parolo neolatina clave/ multas linguos usan una sola parolo para cavo ei klavo, ma dentro la ikuso las duas konceptos estan klaramente distinguitas/

lasta: sinonimo, kon orijino germanoida, de ultima/ kuesta sinonimo introducionan pe la nuanco tien ana etapo kuala kulminan pe ana proceso, konpletamente/

mira: partikulo ou konjunciono para indikar pe komenco de esklamasiono; sinonimo de mu/ la ikuso nunkua usan pe la signo grafika komenca de esklamasiono, tesa ¡, ni pe la signo grafika komenca de interrogasiono, tesa ¿; inves, ono usan pe partikulos komencas pronuncablas, eske para la interrogasiono ei mira para la esklamasiono/ kuesta partikulo bikaman de radikos neolatinas/

oleo: produkto grasa para pikturar kon alta kualeso de koloros/ kuesta parolo designan, inoltre, pe la tekniko usata en pikturasiono arta para aplikar kon pincelos pe la pasto mater oleo, ei pe la pikturo mater oleo ja konpletata/

oniro: situasiono fantasia durante la sono fisiologa; ansi, la ikuso distinguan netamente inter oniro ei sono/

ontologika ou ontolojika/ eksistin ei eksistan, dentro la ikuso, duesos ortografias ei fonetikas para la mesma radiko, komo biologio ante ontolojika/ ma, para kuesta radiko grekika, tesa logi, esan ja konsilabla la sinplasiono ortografia ei fonetika sistema, donke ontolojika → ontologika/ ei, para las altraz kasos similas, ono rekomendan usar senpre pe la letro go, tesa g, inves la letro jo, tesa j; lojiko → logiko/

pertinanta/ oportuna konkretamente para alkuna punto de la argumentasiono,

eskemo ou teorio/

pero: sinonimo de ma/

purse: konjunciono ou partikulo de interrogasiono non direkta; kon kuesta konjunciono, ono non usan pe la signo grafika fina de interrogasiono, tesa ?, prokue la entonasiono interrogativa fina, aki, esan debila ou non eksistan/

sel: apokopo de solamente/

seni: partikulo ou preposiciono de vokativo/ sinonimo obsoleta: pu/

uansapon: antikamente, pre longa temo ei konparativamente kon la tenpo aktuala/ eto bikaman desde la espresasiono anglika once upon, adaptundo pe la ortografio de la anglika ba la ortografio tre fonetika de la ikuso/

vuala: sinonimo de eis/ kuesta partikulo o konjunciono, donke, indikan pe ekuivaleso inter frastos ou situasionos, sea esplicitas sea, komo minimo, implicitas/ eto bikaman desde la parolo francika tesa voilà, kon la ortografio fonetika de la ikuso/

xopo: tendo dove ono konpran ou vendan algo/ eto bikaman desde la parolo anglika shop, adaptundo pe sua ortografio ba la ortografio de la ikuso/

POSTA MUNDI 世

https://groups.google.com/g/posta_mundi